

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/6/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898950
Dátum vydania rozhodnutia:	03.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898950.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí konanom dňa 3. februára 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného N. O. a spol. pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. o dovolaní obvineného N. O. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 T 53/2011, bol obvinený N. O. uznaný za vinného zločinom podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

„obžalovaný E.B. dňa 28. 2. 2006 odkúpil na základe kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam od obžalovaného N. O. a jeho bývalej manželky Ing. X. O., rod. J., nar. XX. X. XXXX, dvojizbový byt č. 8 s príslušenstvom, nachádzajúci sa na 3. poschodí bytového domu K. XX, XX, XX a U. XX, XX, súpisné číslo 568, 4843 v Bratislave, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX - čiastočný, na Katastrálnom úrade v D., Správa katastra pre hlavné mesto SR Bratislava, katastrálne územie R., pričom neskôr sa zistilo, že predmetný byt nebol v tom čase medzi bývalými manželmi majetkovo vysporiadaný, Ing. X. O. nedala súhlas na jeho predaj a jej podpis na kúpnej zmluve bol sfaľšovaný, a následne obžalovaný E.B. predmetný byt dňa 17. 3. 2006 odpredal prostredníctvom realitnej kancelárie J., Vajnorská 88, Bratislava, za sumu 1.500.000,- Sk (49.790,88 eura) Ing. K. X., nar. XX. X. XXXX a jeho manželke E. X., nar. XX. X. XXXX, obaja trvale bytom J. ul. č. XXX, D., čím takýmto konaním im bola spôsobená škoda vo výške 1.500.000,- Sk (49.790,88 eura).

Za to mu súd uložil podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, m/, § 38 ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody päť rokov a štyri mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s

minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II z 10. marca 2008, sp. zn. 1 T 230/2007, právoplatného 27. marca 2008.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvineným solidárne nahradiť škodu poškodeným vo výške 49 790,88 euro.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodených so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občiansko súdne konanie.

Na základe odvolania obvineného N. O. i obvineného E.B. rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý rozsudkom zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody. Podľa § 329 Tr. por. súd odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na konanie vo veciach občiansko súdnych (správne občianske súdne konanie).

Proti citovaným rozsudkom prvostupňového a odvolacieho súdu podal obvinený N. O. dňa 12. novembra 2014 na Okresný súd Bratislava II dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ - zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, písm. g/ - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, písm. i/ - rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, Tr. por.

Porušenie práva na obhajobu opiera dovolateľ o podľa neho správne rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý pôvodne odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi z dôvodu, že väčšina výsluchov svedkov bola vykonaná pred vznesením mu obvinenia, resp. pred doručením mu uznesenia o vznesení obvinenia, z ktorého faktu vyvodzuje záver o zásadnom porušení jeho práva na obhajobu možnosťou aktívne sa zúčastňovať úkonov prípravného konania, prípadne tak učiniť prostredníctvom obhajcu, obzvlášť v jeho pozícii bezdomovca a neznaleho práva.

V nadväznosti na dovolateľom prezentované skutočnosti má obvinený N. O. za to, že súd ani nemohol vykonávať dôkazy zákonným spôsobom.

Nesprávne právne posúdenie zisteného skutku s dopadom na uložený mu trest je podľa dovolateľa dôsledkom nevyporiadania sa prvostupňového súdu so zásadnými otázkami, majúcimi vplyv na určenie viny a trestu.

Za skutkovo nedoriešenú považuje obvinený N. O. otázku, ako mohol byť pre osvedčenie pravosti podpisu svedkyne O. použitý jej občiansky preukaz. Nestotožňuje sa so závermi súdu vychádzajúcimi z protitvrdení obvineného E.B., že mu zmluvu dal N. O. už podpísanú svedkyňou O.. Výpovede obvinených dáva do súvislosti s tým, že profit z predaja bytu nemal N. O. prakticky žiaden.

Obvinený N. O. v podanom dovolaní konštatuje, že on i obvinený E.B. podali proti rozsudku prvostupňového súdu odvolania, o ktorých nebolo vo výrokovej časti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013, vôbec rozhodnuté, odvolací súd rozhodol iba v časti náhrady škody, nerozhodol o zamietnutí odvolania, ani iným spôsobom, v čom vidí zmätočnosť takého rozhodnutia.

Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382a Tr. por. v nadväznosti na § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom zrušil rozsudky Okresného súdu Bratislava II z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 T 53/2011 a Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II poverený výkonom funkcie okresného prokurátora vo

vyjadrení k obvineným N. O. podanému dovolaniu stotožniac sa s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 13. októbra 2011, sp. zn. 2 To 141/2011, ktorým zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 9. mája 2011, sp. zn. 5 T 53/2011, o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi, nevidí dôvod svedčiaci tvrdeniu obvineného, že všetky dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní by mali byť nezákonné.

V súvislosti s námietkou obvineného o riešení otázky použitia občianskeho preukazu svedkyne O. pre osvedčenie pravosti jej podpisu prokurátor odkazuje na závery súdov oboch stupňov. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013 považuje za zákonný s poukazom na ustanovenie § 321 ods. 3 Tr. por., na základe ktorého, ak odvolací súd preskúmava všetky výroky, ale chybná je len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti, pričom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne vo veci sám rozsudkom, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.) osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Obvineným N. O. uplatnené dôvody uvedené v ním podanom dovolaní obsahovo zodpovedajú ním uvedeným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Z uvedených uplatnených dovolacích dôvodov však tie, ktoré sú subsumované (podradené) pod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolania, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom (§ 371 ods. 3 Tr. por.). Obvinený N. O. tak v priebehu svojho trestného stíhania, teda v úseku od začatia trestného stíhania, resp. od vznesenia mu obvinenia do právoplatnosti rozsudku, v konkrétnom prípade odvolacieho súdu, tieto dôvody ním až v podanom dovolaní uplatnené, spadajúce pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., pôvodne (do rozhodnutia odvolacieho súdu) neuplatnil (nenamietal). Za námietku uplatnenú obvineným najneskôr v konaní pred odvolacím súdom nemožno považovať uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 24. mája 2011, sp. zn. 5 T 53/2011, ktorým súd odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi (aj keď vecne z dôvodov, ktoré uplatnil v dovolaní obvinený N. O.), pretože súd nerozhodoval na podnet tohto obvineného, ale ex offio (z úradnej moci). Na verejnom zasadnutí, ktorého predmetom bolo predbežné prejednanie obžaloby, dňa 2. februára 2012, obhajca obvineného E.B. konštatoval, že nemá námietky voči určeniu termínu hlavného pojednávania mimo tých, ktoré už boli uvedené v uznesení súdu o odmietnutí obžaloby. Obvinený N. O. (obhajcom nezastupovaný), konštatoval, že súhlasí s tým, čo uviedol obhajca. Prejavil tým odkazom na obsah uznesenia súdu o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi námietku porušenia jeho práv na obhajobu, čo obsahovo totožne uplatnil v podanom dovolaní podriadením pod dovolací dôvod ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., čím prelomil nemožnosť neuplatnenia tohto dovolacieho dôvodu najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, ako to upravuje ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por., takže splnil podmienku zákonného uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 24. mája 2011, sp. zn. 5 T 53/2011, podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. odmietol podanú obžalobu na obvinených N. O. a E.B. pre zločin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. (na skutkovom základe citovanom v predmetnom uznesení obsahovo zhodnom so skutkovou vetou rozsudku súdu prvého stupňa) a vec vrátil prokurátorovi. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledujúco:

„V prvom rade súd poukazuje na fakt, že k vzneseniu obvinenia došlo v danej veci dňa 1.6. 2010, pričom obžalovanému N. O. bolo uznesenie doručené dňa 27. 7. 2010 a obžalovanému E.B. dňa 8. 6. 2010, v ktoré dni sa menovaní obžalovaní de iure dozvedeli o skutočnosti, že sú trestne stíhaní pre konkrétny trestný čin /zločin/ a na akom skutkovom základe. Z obsahu listinného materiálu je zrejmé, že obidvaja obžalovaní sa vo svojich výpovediach rozchádzajú, k otázke svojej viny sa stavajú odmietavo, pričom ani vykonaná konfrontácia neodstránila rozpory medzi nimi. Z písomného návrhu obžaloby je takisto zrejmé, že pre prípadné konanie pred súdom sa navrhuje vylúchnutie poškodených Ing. K. X. a E. X. a svedkov S. R., Mgr. K. J., Ing. X. O. a U. U., avšak práve s výnimkou poslednej menovanej - svedkyne U., ostatné výpovede sú datované tak, že sú prakticky nepoužiteľné, keďže svedkyňa S. R. a Mgr. K. J. boli vylúchnuté pred vznesením obvinenia obidvom obžalovaným /v dňoch 29. 3. 2010 a 17. 4. 2007/ a obidvaja poškodení /Ing. K. X. a E. X./ a svedkyňa Ing. X. O. boli vylúchnutí pred vznesením obvinenia obžalovanému N. O. /v dňoch 7. 7. 2010 a 14. 7. 2010/, teda riadne a zákonne bola vylúchnutá jediná svedkyňa - U. U. /dňa 22. 2. 2011/. V tomto zmysle je potom znovu potrebné upozorniť na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR, č. Tpj 63/2009, z ktorého jednoznačne vyplýva, že ak je výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom /čo v prípade menovaných poškodených a svedkov jednoznačne platí/, o ktorý chce prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena oprieť obžalobu, je nevyhnutné takéhoto svedka vypočuť až po oznámení vznesenia obvinenia alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znova vypočuť a tak zachovať právo obvineného na obhajobu /právo na kontradiktórny postup/. Súd zároveň upozorňuje, že vyššieuvedené datovanie jednotlivých výsluchov poškodených a svedkov /s výnimkou svedkyne U./ opodstatňuje záver o procesnej nepoužiteľnosti uvedených výpovedí, ktoré nie je možné za nijakých okolností pred súdom prečítať podľa § 263 ods. 1 ods. 3 alebo § 264 ods. 1 ods. 2 Tr por.

Vyššieuvedené pochybenie podľa názoru súdu predstavuje závažnú procesnú chybu, ktorú nemožno zreparovať v súdnom konaní, teda obžaloba v danej trestnej veci bola podaná predčasne, bez nápravy uvedeného pochybenia, preto súd nemal inú možnosť, než obžalobu odmietnuť v súlade s ustanovením § 244 ods. 1 písm. h/ Tr por. a vec vrátiť prokurátorovi s tým, že prioritou doplnenia prípravného konania bude spočívať v opätovnom prepočutí menovaných poškodených a svedkov tak, aby bol vytvorený náležitý a zákonný podklad pre podanie obžaloby, jej prijatie súdom a následnú možnosť riadneho súdneho konania v zmysle vykonania náležitého dokazovania pred súdom za účelom vytvorenia predpokladu pre meritorne rozhodnutie, teda pre rozhodnutie o skutku, ktorý je predmetom danej obžaloby, o páchatelovi, vine alebo nevine obžalovaných a v prípade uznania viny aj o trestnoprávnom postihu a otázke prípadnej náhrady škody.“

Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. októbra 2011, sp. zn. 2 To 141/2011, podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil (rozhodujúc na základe sťažnosti prokurátora) napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že obvineným N. O. uznesenie o vznesení mu obvinenia bolo doručené 27. júla 2010, avšak ho prevzal 8. júna 2010, čo má vyplývať z jeho výpovede z 26. júla 2010. Pozornosti krajského súdu však uniklo, že uvedené dátumy, mimo prevzatia uznesenia obvineným N. O., sa vzťahujú na obvineného E.B. Napriek konštatovaniu, že prvostupňový súd správne uviedol v uznesení, že svedkovia Ing. K. X., E. X., Ing. X. O., Mgr. K. J. a S. R. boli vylúchnutí pred doručením uznesenia o vznesení obvinenia N. O., krajský súd uviedol, že v spise sú ďalšie dôkazy - písomznalecký posudok, písomnosti a listinné dôkazy vo vzťahu k zamýšľanému prevodu vlastníctva k spornej nehnuteľnosti, vyvodil záver, že požiadavky prvostupňového súdu sú nedôvodné a že výsluchy svedkov boli vykonané zákonným spôsobom a v súlade so všetkými relevantnými ustanoveniami, upravujúcimi procesný postup pri výsluchoch poškodených a svedkov. Podľa (vtedy) sťažnostného súdu neobstojí tvrdenie okresného súdu, že výpovede svedkov nemožno použiť z dôvodu porušenia práva na obhajobu. Trestný poriadok nevylučuje možnosť oprieť obžalobu o svedecké dôkazy vykonané pred vznesením obvinenia, ak boli získané po začatí trestného stíhania. Sťažnostný súd tiež uvádza, že obvinený N. O. a jeho obhajca sa napriek prevzatíu predvolania (správne upovedomenia) na termín 27. októbra 2010 nedostavili k preštudovaniu vyšetrovacieho spisu, čím nevyužili možnosť požiadať o

doplnenie dokazovania aj zopakovaním niektorých úkonov, čím nevznikol dôvod na takýto postup. Uvedené závery sťažnostného súdu však nemajú oporu v spisovom materiáli, keďže obvinený N. O. v tomto štádiu konania obhajcom zastúpený nebol a úkonu preštudovania vyšetrovacieho spisu sa síce dňa 27. októbra nezúčastnil, učinil tak v ďalšej fáze konania dňa 24. marca 2011 (č.l. 314 - 315 spisu).

Dovolací súd jednoznačne konštatuje, že postup súdu prvého stupňa bol plne súladný so zákonom, pretože z dôvodov v jeho uznesení uvedených, bolo porušené právo obvineného N. O. na obhajobu, a to zásadným spôsobom. Aj krajský súd vo svojom uznesení odkazuje na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zjednotenie výkladu zákona k otázke, či môže byť obžaloba opretá o svedecké výpovede vykonané pred vznesením obvinenia, ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“, ako aj k otázke, či týmto postupom došlo k porušeniu práva na obhajobu, sp. zn. Tpj 63/2009, prijaté 7. decembra 2009, avšak nesprávne ho aplikoval na konkrétnu posudzovanú trestnú vec. Podľa uvedeného stanoviska totiž „ak je ale výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znovu vypočuť), a tak zachovať právo obvineného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup)“. Výpoveď svedka za uvedených okolností je výnimkou zo všeobecnej zákonnej tézy, že „obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Tr. por.), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por.“, preexkluzívnosť (jedinečnosť) takej výpovede svedka ale vo významnej miere dôkaznej významnosti, s imperatívom zopakovania takej výpovede po vznesení obvinenia (jeho doručení obvinenému), resp. procesnej nepoužiteľnosti takého dôkazu vykonaného pred vznesením obvinenia (jeho doručení obvinenému) pre konečné rozhodnutie o vine, priebežne opretie o taký dôkaz obžaloby.

Pre konkrétnu trestnú vec je nepochybné, že výpovede svedkov Ing. K. X., E. X., S. R., Mgr. K. J. a Ing. X. O. takými rozhodujúcimi dôkazmi, o ktoré oprel prokurátor obžalobu, boli.

Absencia mimoriadneho opravného prostriedku proti priebežnému procesnému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave z 13. októbra 2011, sp. zn. 2 To 141/2011, ktorým napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, zabránila zákonnému a vo veci obsahovo dôvodnému rozhodnutiu prvostupňového súdu o pre konkrétny prípad odmietnutia obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi pre závažné porušenie práva obvineného na obhajobu.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v prípravnom konaní bolo porušené právo obvineného N. O. na obhajobu výsluchom v predchádzajúcom texte tohto uznesenia citovaných svedkov.

Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., aj o ktoré opiera dovolanie obvinená N. O., vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Znamená to, že nie každé porušenie práva na obhajobu má charakter zásadného porušenia práva na obhajobu, z ktorého zákon (Trestný poriadok) vyvodzuje aplikáciu mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 T 53/2011, opiera uznanie viny N. O. mimo iné dôkazy o výpovede svedkov Ing. K. X., E. X., S. R., Ing. X. O. a K. J., teda svedkov o ktorých výpovede vykonané v prípravnom konaní za porušenia práva na obhajobu obvineného N. O. bola opretá obžaloba, výlučne z hlavných pojednávaní súdu, teda bez vplyvu obsahu výpovedí týchto svedkov z prípravného konania na konečné rozhodnutie súdu vo veci (o vine) obvineného, čím bolo eliminované porušenie práva na obhajobu obvineného v súvislosti s týmito súdom nepoužitými výpoveďami (už uvedených) svedkov v prípravnom konaní, na rozhodovanie o vine obvineného N. O., a teda pre možné konštatovanie, že v konečnom dôsledku (by) bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, ako to má na zreteli ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Uvedení svedkovia boli na hlavnom pojednávaní vyslúchnutí kontradiktórne, zákonným spôsobom, čo spolu s ostatnými zákonným spôsobom vykonanými dôkazmi, tvorí podklad pre rozhodnutie súdu (súdov) o

vine obvineného N. O.. Vyplýva z tohto záver, že v konaní (súdu) majúcom rozhodujúci vplyv na uznanie viny N. O. v posudzovanej trestnej veci nemožno konštatovať, že bolo (zásadným) spôsobom porušené právo na obhajobu, s čím by Trestný poriadok cez ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ spáchal dôvodnosť dovolania.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Obvineným N. O. uplatnený dovolací dôvod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom - vychádza z obvineným v podanom dovolaní prezentovaného záveru, že vykonanie dôkazov výsluchmi svedkov v prípravnom konaní po začatí trestného stíhania pred vzneseným obvinením N. O. (uplatnený dovolací dôvod ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) vyvoláva nemožnosť vykonania dôkazov súdom zákonným spôsobom (tzv. teória plodu otráveného stromu). Dovolateľom uplatnený záver by mal opodstatnenie, ak by súd procesne aplikoval v rozhodovacej činnosti úkony výsluchov svedkov z prípravného konania, vysluchnutých po začatí trestného stíhania pred vznesením obvinenia, resp. jeho doručením obvinenému N. O.. Takáto situácia však nenastala, pretože súd také výpovede svedkov z prípravného konania v rozhodovacej činnosti nepoužil (viď predchádzajúci text odôvodnenia tohto uznesenia k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.), čím nedošlo k preneseniu relatívnej nezákonnosti z prípravného konania do rozhodovacej činnosti súdu o vine obvineného N. O..

Z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyplýva, že z časového hľadiska možno namietat nezákonnosť vykonania dôkazov súdom až po realizácii týchto dôkazov súdom, teda v čase od vyhlásenia dokazovania za skončené prvostupňovým súdom až po konanie pred odvolacím súdom, aby bola splnená podmienka ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por., podľa ktorej aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (uplatnený obvineným N. O.) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. tak obvinený v súlade s ustanovením § 371 ods. 4 Tr. por. neučinil vôbec. Pokiaľ totiž za ním podané dovolanie v súlade s ustanovením § 371 ods. 4 Tr. por. (namietanie najneskôr v odvolacom konaní) treba považovať jeho vyhlásenie z verejného zasadnutia o predbežnom prejednaní obžaloby dňa 2. februára 2012, že súhlasí s námietkami uvedenými v uznesení Okresného súdu Bratislava II z 24. mája 2011, sp. zn. 5 T 53/2011, obsahom ktorých bolo porušenie práva obvineného na obhajobu výsluchom relevantnej časti svedkov po začatí trestného stíhania pred vznesením (doručením) obvinenia obvinenému N. O., s čím spájal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., v tomto uznesení niet ani zmienky a z časového hľadiska ani logicky nemôže byť pred vykonávaním dokazovania súdom, o (možnom následnom) rozhodnutí súdu (vo veci samej) žalovanej na dôkazoch, ktoré (by) neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Je teda zrejmé, že odkaz obvineného z verejného zasadnutia o predbežnom prejednaní obžaloby na citované uznesenie súdu (a jeho odôvodnenie) o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi, v ktorom niet (a nemôže byť) zmienky o budúcom rozhodnutí založenom na dôkazoch, ktoré neboli (v danom prípade nebudú) vykonané zákonným spôsobom, nemôže zakladať vyjadrenie obvineného smerujúce k aplikovateľnosti ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a keďže taký prejav vôle neučinil obvinený N. O. ani po vykonaní dokazovania súdom do konania pred odvolacím súdom, vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nebola zo strany obvineného splnená podmienka ustanovenia § 371 ods. 3 Tr. por. (nutnosť uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. najneskôr v konaní pred odvolacím súdom), čo podmienilo rozhodnutie dovolacieho súdu odmietnuť podané dovolanie (aj z tohto dovolacieho dôvodu).

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť, bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Dovolaťom uplatnené argumenty, odôvodňujúce nesprávnosť právneho posúdenia žalovaného skutku odvodené od vlastného hodnotenia v konaní vykonaných dôkazov (poukazovanie na nezabezpečenie sfalšovaného podpisu sv. O. na zmluve obvinených N. O., znevieryhodňovanie výpovede spoluobvineného E.B.), bez zohľadnenia skutkových zistení a skutkových záverov súdov v pôvodnom konaní, predstavujú len namietanie skutkových zistení, ktoré je v dovolacom konaní neprípustné. Skutkové zistenia a na to nadväzujúce hodnotenie vykonaného dokazovania súdov prvého a druhého stupňa sú pre dovolací súd záväzné a tento súd nemôže na nich nič meniť. Podstatou daného dovolania je teda snaha dosiahnuť, aby dovolací súd prehodnotil vykonané dôkazy a na základe iného hodnotenia v intenciách požiadavky obvineného dospel k odlišným skutkovým záverom, než aké urobili prvostupňový a odvolací súd.

Uvedené závery dovolacieho súdu konštatujúc, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. viedli dovolací súd k odmietnutiu dovolania procesným postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Obvinený N. O. v podanom dovolaní taktiež namietal, že on, ako aj spoluobvinený E.B. podali proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 T 53/2011, odvolania, o ktorých nebolo vo výrokovej časti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2013, sp. zn. 2 To 96/2013, vôbec rozhodnuté, keď odvolací súd rozhodol iba v časti náhrady škody, nerozhodol o zamietnutí odvolaní, ani iným spôsobom, čo podľa dovolateľa spôsobuje zmätočnosť takého rozhodnutia.

Najvyšší súd konštatuje, že uvedená námietka dovolateľa je neopodstatnená.

Odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietne odvolanie, ak je v celom rozsahu nedôvodné. Pri čiastočnej dôvodnosti odvolania zruší dôvodne napadnutú časť (výrok alebo výroky) rozsudku a nedôvodne napadnutý výrok ponechá nedotknutý; vždy však zruší výrokom o vine podložené výroky v prípade uvedenom v § 321 ods. 2 veta druhá a ods. 3 Trestného poriadku (ex lege).

Ak považuje odvolací súd za nesprávny len výrok o náhrade škody, čo je i konkrétny prípad rozhodnutia odvolacieho súdu (napadnutého dovolaním), rozhodne tak, že zruší len tento výrok bez toho, aby akýmkoľvek ďalším svojím výrokom zároveň rozhodol o tom, že ostatné výroky v rozsudku súdu prvého stupňa, t.j. výrok o vine a výrok o treste, zostávajú nedotknuté a že sa v tomto rozsahu odvolanie zamieta. V takomto prípade rozhodnutie odvolacieho súdu nie je zaťažené nedostatkom (chybou) spočívajúcim v chýbajúcom alebo neúplnom výroku. Čiastočné zamietnutie odvolania, ako sa toho domáha vo vzťahu k výrokom o vine a treste dovolateľ, neprichádza do úvahy.

Ak odvolací súd ponechá odvolaním nedôvodne napadnutú časť rozsudku nedotknutú bez zamietnutia odvolania, pretože na základe tohto, čiastočne aj dôvodného odvolania, alebo na základe odvolaním vyvolaného zákonného prieskumu (§ 317 ods. 2 Trestného poriadku), zrušil inú časť napadnutého rozsudku (v danom prípade výrok o náhrade škody), má nevyhovenie odvolaniu vo vzťahu ku odvolacím súdom nedotknutej časti napadnutého rozsudku (v danom prípade výroku o vine, na ktorý je naviazaný výrok o náhrade škody, a vo výroku o treste - v širšom zmysle potrestaní), právne účinky zamietnutia odvolania (§ 319 Tr. por.). Od toho sa potom odvíja právoplatnosť rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutého výroku napadnutého rozsudku podľa § 183 ods. 1 písm. b/, bod 3 Tr. por., ktoré (ustanovenie o právoplatnosti) je na tento účel potrebné vyložiť extenzívne.

Ako podpornú argumentáciu je potrebné použiť komparáciu so zákonom č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky súdny poriadok) pri problematike rozhodovania o (nedôvodnom) odvolaní.

Podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku: Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Kým teda v trestnoprocесnom režime sa odvolanie zamieta, v občianskom súdnom konaní sa rozsudok (oproti podanému odvolaniu) potvrdzuje - obsahovo ide o rovnaké rozhodnutie.

Podstatné však je, že podľa O.s.p. sa rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (teda odvolanie proti výroku je nedôvodné). Nedôvodnosť odvolania (a tomu zodpovedajúca správnosť rozhodnutia) sa teda viaže na rozsah, vymedzený príslušným (odvolaním neúspešne napadnutým) výkonom rozsudku - v tomto rozsahu sa napadnuté rozhodnutie potvrdí. V prevyšujúcej (dôvodnej) časti, ak ju odvolanie obsahuje, sa dotknutý (vecne nesprávny) výrok zruší (čím sa odvolaniu vyhovie).

Trestný poriadok, naopak, pri rozhodovaní o zamietnutí odvolania, nevychádza z jeho (možnej) obmedzenej nedôvodnosti (vo vzťahu k výroku, resp. časti napadnutého rozsudku). Formulácia § 319 Trestného poriadku (odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné) umožňuje zamietnuť len odvolanie, ktoré je v celom rozsahu nedôvodné - nie odvolanie, ktoré je sčasti aj dôvodné (a teda len sčasti nedôvodné). Naposledy uvedené odvolanie sa však v jeho neúspešnej časti, ako už bolo uvedené vyššie, považuje za zamietnuté, čo vyvoláva právoplatnosť tejto časti odvolania zodpovedajúceho výroku napadnutého rozsudku.

Taký aplikačný postup je bezvýnimočne zaužívaný v rozhodovacej praxi odvolacích súdov (vrátane najvyššieho súdu) nielen pri rozhodovaní podľa zákona č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, ale aj v predchádzajúcom procesnom režime (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), pričom v dotknutej otázke nie je medzi oboma kódexami rozdiel (§ 319 Trestného poriadku a § 256 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2005). Pri obsahovo rovnakej úprave tiež nie je rozdiel medzi rozhodovaním súdov Slovenskej republiky a Českej republiky.

Pozornosti dovolacieho súdu neušla skutočnosť, že odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní (odvolaniach) rozsudkom, hoci, keďže odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie bez vlastného doplnenia dokazovania, malo mať jeho rozhodnutie formu uznesenia (§ 329 Tr. por.). Tento nedostatok, vzhľadom na to, že odvolací súd rozhodol významnejšou formou rozhodnutia (rozsudok voči uzneseniu), neprináša so sebou dôsledok nezákonnosti výrokov tohto rozhodnutia v nadväznosti na nesprávne aplikovanú formu rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.